

Аннотация

Взаимосвязь личностных характеристик и типов привязанности студентов с различными стилями любовных установок: аннотация к дипломной работе / Екатерина Игоревна Хмелецкая; БГУ, факультет философии и социальных наук, кафедра социальной и организационной психологии; науч. рук. Светлана Михайловна Ширко.

Дипломная работа состоит из оглавления, реферата дипломной работы, введения, 2 глав, заключения, списка использованных источников и приложений.

Общий объем работы составляет 75 страниц, в том числе 3 рисунков, 6 приложений, 41 источника.

Ключевые слова: ЛЮБОВНЫЕ УСТАНОВКИ, ЛИЧНОСТНЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ, ТИПЫ ПРИВЯЗАННОСТИ, СТУДЕНТЫ.

Объект исследования – любовные установки.

Предмет исследования – взаимосвязь личностных характеристик и типов привязанности студентов с различными стилями любовных установок.

Цель исследования – охарактеризовать взаимосвязь личностных характеристик и типов привязанности студентов с различными стилями любовных установок.

Методы проведения исследования: опросный метод, методы статистического анализа данных.

В дипломной работе выявлен характер взаимосвязи личностных характеристик и типов привязанности студентов с различными стилями любовных установок. Студенты женского пола имеют статистические значимые связи: любовной установки Эрос с «Эмоциональной устойчивостью-эмоциональной неустойчивостью» и Отвергающим типом привязанности; Людус с «Экстраверсия-интроверсия»; Сторге с «Эмоциональная устойчивость-эмоциональная неустойчивость», «Экспрессивность-практичность» и Озабоченным типом привязанности; Прагма с «Самоконтроль-импульсивность»; Мания-«Эмоциональная устойчивость-эмоциональная неустойчивость»; Агапе-«Привязанность-обособленность», «Экспрессивность-практичность» и Отвергающим типом привязанности. Студенты мужского пола имеют статистически значимую связь любовной установки Эрос с «Самоконтроль-импульсивность» и Опасливым типом привязанности. Людус с «Экстраверсией-интроверсией» и «Привязанностью-обособленностью». Сторге взаимосвязана с Озабоченным типом привязанности. Прагма с Отвергающим типом привязанности. Мания с «Самоконтроль-импульсивность», «Эмоциональная устойчивость-

эмоциональная неустойчивость» и с Опасливым типом привязанности. Агапе с Надежным и Отвергающим типами привязанности.

Научная новизна исследования обусловлена недостаточной разработанностью проблемы любовных аттитюдов в отечественной психологии и заключается в том, что в результате проведённого исследования были получены данные о личностных характеристиках студентов с различными типами привязанности и их характер взаимосвязи с любовными установками, а также выявлены половые различия в любовных установках.

Дипломная работа является самостоятельным научным исследованием автора, оригинальность составила 71,5%

Практическая значимость работы: результаты исследования могут быть использованы практическими психологами в психологическом консультировании для повышения эффективности оказываемой помощи клиентам, у которых возникают проблемы в области отношений и семьи.

Анатацыя

Ўзаемасувязь асобасных харкторыстык і тыпаў прыхільнасці студэнтаў з рознымі стылямі любоўных установак: анатацыя да дыпломнай працы / Кацярына Ігараўна Хмялеўская; БДУ, факультэт філасофіі і сацыяльных навук, кафедра сацыяльнай і арганізацыйнай псіхалогіі ; навук. рука. Святлана Міхайлаўна Шырко.

Дыпломнай працы складаецца з зместа, рэферата дыпломнай працы, ўвядзення, 2 кіраунікоў, заключэння, спісу выкарыстаных крыніц і прыкладанняў.

Агульны аб'ём працы складае 75 старонак, уключаючы 3 малюнкі, 6 прыкладанняў, 41 крыніцу.

Ключавыя слова: ЛЮБОЎНЫЯ ЎСТАНОЎКІ, АСОБАСНЫЯ ХАРАКТАРЫСТЫКІ, ТЫПЫ ПРЫХІЛЬНАСЦІ, СТУДЭНТЫ.

Аб'ект даследавання – любоўныя ўстаноўкі.

Прадмет даследавання – заемасувязь асобасных харкторыстык і тыпаў прыхільнасці студэнтаў з рознымі стылямі любоўных установак.

Мэта даследавання – ахарактарызаваць ўзаемасувязь асобасных харкторыстык і тыпаў прыхільнасці студэнтаў з рознымі стылямі любоўных установак.

Метады правядзення даследавання: аптычальны метад, метады статыстычнага аналізу дадзеных.

У дыпломнай працы выяўлены харктар ўзаемасувязі асобасных харкторыстык і тыпаў прыхільнасці студэнтаў з рознымі стылямі любоўных установак. Студэнты жаночага полу маюць статыстычныя значныя сувязі:

любоўнай ўстаноўкі Эрас з «Эмацыйной устойлівасцю-эмацыйной няўстойлівасцю» і Адпрэчваюць тыпам прыхільнасці; Людус з «Экстраверсія-інтроверсія»; Сторге з «Эмацыйная ўстойлівасць-эмацыйная няўстойлівасць», «Экспрэсіўнасць-практычнасць» і Заклапочаным тыпам прыхільнасці; Прагма з «Самакантроль-імпульсіўнасць»; Манія-«Эмацыйная ўстойлівасць-эмацыйная няўстойлівасць»; Агапы-«Прыхільнасць-адасобленасць», «Экспрэсіўнасць-практычнасць» і Адпрэчваюць тыпам прыхільнасці. Студэнты мужчынскага полу маюць статыстычна значную сувязь любоўнай ўстаноўкі Эрас з «Самакантроль-імпульсіўнасць» і Небяспечным тыпам прыхільнасці. Людус з «Экстраверсіі-інтроверсіей» і «Прыхільнасцю-адасобленасць». Сторге ўзаемазлучаная з Заклапочаным тыпам прыхільнасці. Прагма з Адхіляе тыпам прыхільнасці. Манія з «Самакантроль-імпульсіўнасць», «Эмацыйная ўстойлівасць-эмацыйная няўстойлівасць» і з Небяспечным тыпам прыхільнасці. Агапе з Надзейным і Адхіляе тыпамі прыхільнасці.

Навуковая навізна даследавання абумоўлена недастатковай распрацаванасць праблемы любоўных аттітудов ў айчыннай псіхалогіі і заключаецца ў тым, што ў выніку праведзенага даследавання былі атрыманы дадзеныя аб асобасных харектарыстыках студэнтаў з рознымі тыпамі прыхільнасці і іх харектар ўзаемасувязі з любоўнымі ўстаноўкамі, а таксама выяўлены палавыя адрозненні ў любоўных устаноўках.

Дыпломная праца з'яўляецца самастойным навуковым даследаваннем аўтара, арыгінальнасць складае 71,5%

Практычная значнасць працы: вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны практичнымі псіхолагамі ў псіхалагічным кансультаванні для павышэння эфектуўнасці аказваемай дапамогі кліентам, у якіх узікаюць праблемы ў галіне адносін і сям'і.

Annotation

The relationship of personal characteristics and types of attachment of students with different styles of love attitudes: abstract to the thesis /Katsiaryna Khmialeuskaya; BSU, faculty of Philosophy and Social Sciences, department of Social and Organizational Psychology; scientific supervisor Svetlana Shirko.

The thesis consists of a table of contents, an abstract of the thesis, an introduction, 2 chapters, a conclusion, a list of sources used and appendices.

The total volume of the work is 75 pages, including 3 figures, 6 appendices, and 41 sources.

Keywords: LOVE ATTITUDES, PERSONAL CHARACTERISTICS, TYPES OF ATTACHMENT, STUDENTS.

The object of research – love attitudes.

The subject of the research – the relationship of personal characteristics and types of attachment of students with different styles of love attitudes.

The purpose of the study – to characterize the relationship of personal characteristics and types of attachment of students with different styles of love attitudes.

Research methods: the survey method, methods of statistical data analysis.

The thesis reveals the nature of the relationship between the personal characteristics and types of attachment of students with different styles of love attitudes. Female students have statistically significant associations: the Eros love attitude with "Emotional stability-emotional instability" and a Rejecting type of attachment; Ludus with "Extraversion-introversion"; Storge with "Emotional stability-emotional instability", "Expressivity-practicality" and a Preoccupied type of attachment; Pragma with "Self-control-impulsivity"; Mania - "Emotional stability-emotional instability"; Agape - "Attachment-isolation", "Expressivity-practicality" and a rejecting type of attachment. Male students have a statistically significant association of the Eros love attitude with "Self-control-impulsivity" and a Fearful type of attachment. Ludus with "Extraversion-introversion" and "Attachment-isolation". Storge is interconnected with a Preoccupied type of attachment. A pragma with a Rejecting type of attachment. Mania with "Self-control-impulsivity", "Emotional stability-emotional instability" and with a Fearful type of attachment. Agape with Reliable and Rejecting attachment types.

The scientific novelty of the study is due to the insufficient elaboration of the problem of love attitudes in Russian psychology and lies in the fact that as a result of the study, data were obtained on the personal characteristics of students with different types of attachment and their relationship with love attitudes, as well as gender differences in love attitudes.

The thesis is an independent scientific research of the author, the originality was 71.5%

Practical significance of the work: the results of the study can be used by practical psychologists in psychological counseling to improve the effectiveness of assistance provided to clients who have problems in the field of relationships and family.

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ

1. Большой психологический словарь / под ред. Б.Г. Мещерякова, В.П. Зинченко. – 3-е изд., доп. и перераб. – СПб.: Прайм-ЕвроЗнак, 2006. – 672 с.
2. Большой толковый психологический словарь / под ред. А. Ребер. – М.: изд- во Вече, 2000. – 570 с.

3. Воронкова, Я.Ю. «Большая пятерка», или пятифакторная модель личности / Я.Ю. Воронкова, О.М. Радюк, И.В. Басинская // Смысл, функции и значение разных отраслей практической психологии в современном обществе: сб. науч. трудов. – 2017. – С.39–45.
4. Дмитриева, Н.В. Психология привязанности и интимности / Н.В. Дмитриева // Актуальные проблемы психологии личности: сб. ст. по матер. II междунар. науч. – практ. конф. – Новосибирск: СибАК. – 2010. – № 2. – С. 46 – 58.
5. Екимчик, О.А. Кросскультурное сравнение установок на любовь и секс у русскоязычных и американских респондентов / О.А. Екимчик, Т.Л. Крюкова // Вестник КГУ им. Н.А. Некрасова, 2009. – Т. 15. – № 5. – С. 111–116.
6. Екимчик, О.А. Любовь в отношениях мужчины и женщины: методы психологической диагностики / О.А. Екимчик. – Кострома: КГУ им. Н.А. Некрасова, 2011 – 40 с.
7. Екимчик, О.А. Романтическая привязанность и стиль любви у студентов университета/О.А. Екимчик// Психологические исследования: Вып. – 2022. – Т. 3. – С. 114–128.
8. Казанцева, Т. В. Социально-психологические детерминанты межличностной привязанности: автореф. дис. ... канд. психол. наук: 19.00.05 / Т. В. Казанцева; Санкт-Петербург, 2011. – 22 с.
9. Калачикова, Е. А. Особенности личностной зрелости студентов вузов/ Е. А.Калачикова, Ю. А. Власова //Мир человека в фокусе психологических метапрактик К 145-летию со дня основания Томского государственного университета: материалы VII Сибирского психологического форума. Томск: Изд-во Том. ун-та, 2022. С. 50–51.
10. Куницына, В. Н., Казанцева, Т. В. Воспроизведение типов привязанности в отношениях с близкими людьми. Вестник Санкт-Петербургского университета: Психология. Социология. Педагогика. – 2009 (1-2). – С. 3 – 8.
- 11.Олпорт, Г. Становление: основные положения психологии личности / Г. Олпорт//Становление личности: Избранные труды / [Пер. с англ. Л. В. Трубицыной и Д. А. Леонтьева]; под общ. ред. Д. А. Леонтьева. – М. : Смысл, 2002. – С.166–216.
12. Рожкова, С. В. Индивидуально-психологические особенности личности студентов-психологов с разным типом мышления/С.В. Рожкова//Личностное и профессиональное развитие будущего специалиста. – 2017. – С. 37–42.
13. Страпко, Д. В. Любовные установки в романтических отношениях студентов с различными стилями привязанности / Д.В. Страпко // Психология

глазами студентов: материалы XII ежегодной науч. конф. студентов, магистрантов и аспирантов фак. филос. и соц. наук / под ред. Ю.Г. Фроловой. – Минск : БГУ, 2015. – С.44–47.

14. Узнадзе, Д.Н. Психология установки [Текст] / Д.Н. Узнадзе. – СПб.: Питер, 2001. – 416 с.

15.Фурманов, И.А. Взаимосвязь стиля привязанности и коммуникационных реакций на ревность: половые сходства и различия/ И.А.Фурманов // Журн. Белорус. гос. ун-та. Философия. Психология. – 2019. – №1. – С. 115–133.

16. Фурманов, И.А. Любовные аттитюды в период к ранней взрослости: межпоколенное сравнение / И.А. Фурманов // Журн. Белорус. гос. ун-та. Философия. Психология. – 2019. – №4. – С. 97–105.

17. Фурманов, И.А. Любовные аттитюды в романтических и супружеских отношениях / И.А. Фурманов // Журн. Белорус. гос. ун-та. Философия. Психология. – 2019. – №3. – С. 74–81.

18. Фурманов, И.А. Любовные аттитюды студентов с различными стилями привязанности / И.А. Фурманов // Журн. Белорус. гос. ун-та. Философия. Психология. – 2022. – №3. – С. 83–94.

19. Фролова, С.В. Сущностные характеристики и методика диагностики типов любви/ С.В. Фролова// Изв. Сарат. ун-та. Философия. Психология. Педагогика. – 2020. – №4. – С.439 –448.

20. Хмелевская, Е.И. Различия в личностных характеристиках студентов с разными стилями привязанности / Е.И. Хмелевская // Человек. Культура. Общество : сборник научных статей 21-й ежегодной научной конференции студентов и аспирантов факультета философии и социальных наук Белорусского государственного университета, 26 апреля 2024 г., г. Минск / БГУ, Факультет философии и социальных наук ; редкол.: Т. В. Бурак (отв. ред.) и др. – Минск: БГУ, 2024. – С. 522–526.

21. Хромов, А.Б. Пятифакторный опросник личности: учебно-методическое пособие. А.Б. Хромов. – Курган: изд-во Курганского гос. ун-та, 2000. – 23 с.

22. Щебетенко, С. А. Половые различия по чертам «Большой Пятерки»: взгляд через призму установок на черты [Электронный ресурс] /С. А. Щебетенко, А. М. Мишкевич // Психология. Журн. Высш. шк.экономики. – 2018. – Т. 15, № 3. – С. 562–572.

23. Энциклопедический психологический словарь-справочник. 1000 понятий, определений, терминов: учебно-методическое пособие для вузов / под ред. С.Л. Кандыбовича, А.Д. Короля, Т.В. Разиной. – 6-е изд., перераб. и доп. – Минск : Харвест, 2021.

24. Юнель, С.А. Личностные особенности студентов, детерминирующие выбор брачного партнера / С.А. Юнель, И.Б. Балюкова, А.С. Сушко // Мир науки. Педагогика и психология. – 2020 – №2 – С. 69.
25. Adil A. Relationship between love styles, attachment styles, and narcissism among university students/ A. Adil, A. Kamal// Indian Psychological Review. – 2005–64(1) – p.33–52.
26. Agus, M. Exploring the similarity of partners' love styles and their relationships With Marital Satisfaction / M.Agus, L. Puddu , R.Raffagnino// A Dyadic Approach. Journals of Psychology. – 2021– p.1 –9.
27. Ainsworth, M.D.S. Patterns of attachment: A psychological study of the strange situation / M.D.S. Ainsworth [et al.]. – Hillsdale, NJ.: New York: Lawrence Erlbaum Associates. – 1978. – 391 p.
28. Bartholomew, K. Attachment Styles Among Young Adults: A Test of a Four-Category Model / K. Bartholomew, L.M. Horowitz // Journal of Personality and Social Psychology. – 1991. – Vol. 61. – № 2. – p. 226 –244.
29. Bowlby, J. Attachment arid loss: Vol. 2. Separation. / J. Bowlby. – New York: Basic Books. – 1973. – 205 p.
30. Fricker, J. Relationship satisfaction: The role of love styles and attachment styles/ J.Fricker, S.Moore //Current Research in Social Psychology. – 2002. – T. 7. – №. 11. – C. 182– 204.
31. Hendrick, C. Theory and method of love / C. Hendrick, S. Hendrick// Journal of Personality and Social Psychology. – 1986.–50(2). – P.392–402.
32. Hazan, C. Romantic Love Conceptualized as an Attachment Process/ C. Hazan, P. Shaver //Journal of Personality and Social Psychology. – 1987. – Vol. 29. – P. 270–280.
33. Honari, B. The study of relationship between attachment styles and obsessive love style / B. Honari, A.A. Saremi // Procedia-Social and Behavioral Sciences. – 2015. – T. 165. – C. 152–159.
34. Lee, J.A. Colours of Love: An Exploration of the Ways of Loving / J.A. Lee. – New York : New Press, 1973. – 294 p.
35. Jalalitabar, S. Investigating the Relationship Between Attachment Styles and Types of Love in Married Employees /S. Jalalitabar // Journal of Psychology and Neuroscience. –2022. –№4. –P.1–8.
36. Meskó, N. Sex and relationship differences on the short love attitude scale: insights from the hungarian adaptation / N. Mesko, M. Norbert, N. Andras. Zsido, L. Andras, K. Kazmer // Sexuality and Culture. – 2021. – Vol. 25, iss. 4. – P. 1249–1272.
37. Mridhula, A. The effect of love styles on hope and marital attitudes among young adults/ A. Mridhula, V.R. Ananyalakshmi // International Journal of Indian Psychology. – 2018. – №6(3).– P.215–224.

38. Norbert Mesko, Andras N. Zsido, Andras L, Kazmer K. Sex and Relationship Differences on the Short Love Attitude Scale/ M. Norbert, N. Andras. Zsido, L. Andras, K. Kazmer // Insights from the Hungarian Adaptation. *Sexuality & Culture* – 2021, 25:1249–1272.
39. Raffagnino, R. Love Styles in Couple Relationships: A Literature Review [Electronic resource] / R. Raffagnino, L. Puddu // Open Journal of Social Sciences. – 2018. – Vol. 6. – P. 307–330.
40. Rubin, Z. Measurement of Romantic Love / Z. Rubin //Journal of Personality and Social Psychology. – 1970. – № 16 (2). – P. 265– 73.
41. Vecchione, M. Gender differences in the Big Five personality development: A longitudinal investigation from late adolescence to emerging adulthood [Electronic resource] / M. Vecchione, A. Guido, C. Barbaranelli, G. V. Caprara // Personalityand Individual Differences. – 2012. – Vol. 53. – P. 740–746.
42. Wang, W. Personality correlations of love styles among Chinese students in Hong Kong/ W. Wang, K. L. Luik., K. L. LaiGe. // Personality and individual differences. - 2000. – Vol. 29. – No. 1. – P. 169– 175.